

EL LLENGUATGE

Glossaris

És molt corrent que certes obres de caràcter tècnic, tant si són treballs d'investigació com si tenen un caràcter merament de divulgació, duguin, com a apèndix, un glossari més o menys extens dels mots terminològics usats en la redacció de l'obra, amb una definició relativa al significat específic que tenen en la matèria tractada. Hom sol també encapçalar aquests glossaris amb d'altres denominacions, com és ara, per exemple, *vocabulari terminològic*, però la utilització del mot *glossari* indica que comprèn exclusivament, o d'una manera principal, els termes que apareixen usats en el cos de l'obra. Un vocabulari terminològic, en canvi, té un abast més general —d'una matèria determinada— i és normal que tingui un caràcter independent, no necessàriament supeditat, com a apèndix, a un estudi científic o una obra de divulgació.

No sempre els qui redacten un glossari com a utilíssim complement del treball que han dut a terme sobre el tema en què s'ha especialitzat, pensen a tenir en compte les condicions mínimes que exigeix la correcta redacció de la definició del significat d'un mot. I, així, no és gens estrany que un substantiu hi aparegui definit per mitjà d'una frase verbal o un adjectiu per mitjà d'una locució substantiva. Aquests glossaris solen contenir, únicament, noms, adjectius i verbs (i no, en canvi, com és natural, partícules i mots de relació gramatical). Cal recordar,

aleshores, que els mots de cada una d'aquestes tres categories han d'ésser definits per mitjà d'altres mots o de frases de la mateixa categoria. Si la definició consta d'un sol mot, ha d'ésser necessàriament un sinònim exacte. Veiem, així, qu'el Fabra defineix *stum*, *faust* i *fendre* per mitjà de *riu*, *aforumat* i *esberlar*, respectivament. Si la definició és tota una frase, aquesta s'ha d'iniciar per un mot de la mateixa categoria que el mot definit o per un equivalent, com són les frases de relatiu, substantives per als noms i adjectives per als adjectius: *El qui fa o ven pa* (flequer), *Que té febre* (febrós). Hi ha, és clar, certes excepcions, com les definicions de noms que s'inicien amb mots com *qualsevol*, *cada un*, *tot*, etc., introduint, però, un substantiu.

Cal evitar el fet tan freqüent de proposar una explicació a propòsit d'un mot en lloc de la seva definició. Després d'aquesta, tan concisa com es vulgui, hi caben tota mena d'explicacions complementàries.

Albert Jané